

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 17 kwietnia 2019 r.

ZP-NKWR.431.4.2.2019.MM

Pan
Grzegorz Grzegorzewicz
Burmistrz Jaworzyny Śląskiej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 11 i 12 lutego 2019 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Małgorzata Mazur – inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu i Piotr Szafarowicz – główny specjalista z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Miejskiego w Jaworzynie Śląskiej w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2018 roku do dnia 11 lutego 2019 roku funkcję Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”, pełniła Pani Sylwia Nowicka, obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewniał Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej, natomiast osobą odpowiedzialną za wykonanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był Burmistrz Jaworzyny Śląskiej.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, których przyczyną

było niewłaściwe stosowanie przepisów prawa, co skutkowało zmniejszeniem efektywności działań podejmowanych przez Gminę Miejską w Jaworzynie Śląskiej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzasadnieniem dla tej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Pana w dniu 2 kwietnia 2019 roku. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziły, że obowiązki gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostały zrealizowane w zakresie: 1) podjęcia przez Radę Miejską w Jaworzynie Śląskiej uchwały nr XXXV/66/17 z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jaworzyna Śląska na lata 2018 – 2025, 2) podjęcia uchwały nr XIV/7/16 z dnia 23 marca 2016 roku w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jaworzyna Śląska na lata 2016 – 2020. Powyższy Program nie uwzględnił harmonogramu realizacji poszczególnych zadań wraz z określeniem terminów ich wykonania oraz wskazaniem bezpośrednich realizatorów. Przy tworzeniu Programu na kolejne lata należy uwzględnić pominięte kwestie, a także na bieżąco realizować określone w nim zadania. Dokument ten powinien być spójny, zarówno z aktami prawa powszechnie obowiązującego, innymi dokumentami o zasięgu lokalnym, a także z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Miejskiej Jaworzyna Śląska obowiązywała uchwała Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej nr VII/31/11 z dnia 13 maja 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zarządzeniem 141B/2016 Burmistrza Jaworzyny Śląskiej z dnia 12 października 2016 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wskazano skład osobowy Zespołu kolejnej kadencji. Powołano do niego, na podstawie uprzednio zawartych porozumień o współpracy, przedstawicieli jednostek wskazanych w art. 9a ust. 3 pkt 1 – 5 i ust. 4 ustawy z wyjątkiem przedstawiciela organizacji pozarządowej. Pomimo braku zawarcia porozumień z osobami reprezentującymi Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej, w okresie objętym kontrolą przedstawiciele tych podmiotów uczestniczyli w pracach Zespołu, co traktuje się jako nieprawidłowość. W toku czynności kontrolnych prowadzonych w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego,

Burmistrz Jaworzyny Śląskiej przedstawił brakujące porozumienia, w związku z czym odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Treść oświadczeń zawarto na jednakowych drukach, jednak bez wskazania organu, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy, co stanowi nieprawidłowość.

W okresie objętym kontrolą odbyły się cztery posiedzenia ZI. W przypadku jednego posiedzenia przekroczono termin, o którym mowa w art. 9a ust. 7 ustawy. Na podstawie przedłożonych protokołów stwierdzono, że Zespół realizował i dokumentował zadania, o których mowa w art. 9b ust. 1 i ust. 2 ustawy. W oparciu o dołączone listy obecności ustalono, iż w okresie objętym kontrolą nie wszyscy członkowie Zespołu regularnie uczestniczyli w jego posiedzeniach, co jest niezgodne z art. 9a ust. 13 ustawy.

W trakcie czynności kontrolnych Przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Jaworzynie Śląskiej przedłożył zaświadczenie nr DRZDO/403/000571/12/MB/12941 z dnia 28 lutego 2012 r. Zastępcy Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 25 maja 2018 r.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) zwanego dalej „rozporządzeniem”, stwierdzono nieterminowe przekazanie formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę. Niedochowanie 3 – dniowego terminu na przekazanie formularza grupom roboczym odnotowano także w przypadku Przewodniczącego ZI. W sytuacji stwierdzenia problemu alkoholowego w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” nie wszystkie osoby, co do których istniało podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie kierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworzynie Śląskiej. Osoby, co do których istniało podejrzenie stosowania przemocy domowej nie były informowane o możliwości wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym, zaś w przypadku osób dotkniętych przemocą oferowano wsparcie psychologiczne (oprócz sprawy, w której nie sporządzono planu pomocy rodzinie, ponieważ procedurę zamknięto podczas pierwszego posiedzenia grupy roboczej). Zamknięcie procedur we wszystkich badanych sprawach było zgodne z § 18 pkt. 1 rozporządzenia, jednak

o zakończeniu procedury błędnie powiadamiano podmioty w niej uczestniczące, przekazując kopię protokołu. Ponadto, za uchybienie należy uznać brak dokumentowania przekazywania osobom dotkniętym przemocą formularza „Niebieska Karta – B”. W związku z powyższym, należy każdorazowo odnotowywać fakt przekazania formularza „Niebieska Karta – B” ww. osobom.

Na podstawie oświadczenia złożonego do akt kontroli przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Jaworzynie Śląskiej stwierdzono, że w gminie realizowano zadania wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy polegające na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jednak nie poprzez działania edukacyjne ukierunkowane na wzmacnianie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Osoby dotknięte przemocą domową mogły korzystać z nieodpłatnego poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie świadczone w formie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej. Ponadto, w Punkcie Konsultacyjnym znajdującym się przy ul. 1 Maja 7 w Jaworzynie Śląskiej, pomoc oferowali: psycholog – terapeuta, terapeuta uzależnień od alkoholu, terapeuta uzależnień od narkotyków oraz radca prawny. W gminie funkcjonowała także grupa wsparcia dla kobiet współuzależnionych i doznających przemocy, której spotkania odbywały się w zależności od potrzeb, a także grupa Anonimowych Alkoholików, spotykająca się regularnie w każdy poniedziałek.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny zajmował się też rozpowszechnianiem ulotek informacyjnych oraz plakatów o tematyce przeciwdziałania przemocy rodzinie. Kolportaż miał miejsce w szkołach i świetlicach środowiskowych z terenu gminy, tablicach ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w Urzędzie Miejskim.

W odniesieniu do realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, prowadzone postępowanie wykazało, iż w okresie objętym kontrolą gmina nie zapewniała schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Nie posiadała na swoim terenie ośrodka wsparcia, ani nie zawarła porozumienia w tym zakresie z innymi podmiotami. Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej współpracuje w tym obszarze z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy oraz ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Wałbrzychu przy ul. Ogrodowej 2A. Z oświadczenia Przewodniczącego ZI wynika, iż w okresie objętym kontrolą nie umieszczono tam żadnej osoby, jednak w razie zaistnienia takich okoliczności, gmina zobowiązuje się do zapewnienia transportu do ww. ośrodka. Gmina nie posiada jednak stosownych procedur postępowania

w tego typu przypadkach. Samo zapewnienie transportu do ww. placówek nie świadczy o realizacji ustawowego zadania przez Gminę Jaworzyna Śląska, dlatego powyższe uznaje się za uchybienie. Należy dołożyć wszelkich starań, aby formalnie uregulować zasady postępowania w przypadku zaistnienia potrzeby zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Tego rodzaju działania powinny również znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Gminy Jaworzyna Śląska w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Do Zespołu Interdyscyplinarnego nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej.
- 2) Oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie złożono bez oznaczenia organu, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy.
- 3) Nie wszystkie posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 9a ust. 7 ustawy.
- 4) Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego nieregularnie uczestniczyli w jego posiedzeniach.
- 5) Przekraczano termin przekazywania formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu, a także nie dochowywano terminu przekazywania formularza grupom roboczym przez przewodniczącego ZI.
- 6) Grupy robocze powoływane przez przewodniczącego Zespołu nie podejmowały działań w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie przez motywowanie ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, a w sytuacji stwierdzenia problemu alkoholowego u tych osób, nie kierowały ich do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 7) Procedura „Niebieskie Karty” nie była przestrzegana w zakresie prawidłowego jej zakańczania poprzez przekazywanie kopii protokołu podmiotom w niej uczestniczącym.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Powołać do Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Termin realizacji: do 28 czerwca 2019 r.

- 2) Przyjąć oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie z oznaczeniem organu, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 2, art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Termin realizacji: niezwłocznie.

- 3) Zobowiązać Zespół Interdyscyplinarny do terminowego odbywania posiedzeń zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Termin realizacji: na bieżąco.

- 4) Zobowiązać wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Termin realizacji: niezwłocznie.

- 5) Zobowiązać podmioty wszczynające procedurę „Niebieskie Karty” do terminowego przekazania formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także zobowiązać przewodniczącego ZI do dochowania terminu przekazania formularza grupom roboczym.

Podstawa prawna: § 7 ust. 1, § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

- 6) Zobowiązać Przewodniczącego ZI, aby grupy robocze inicjowały działania wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w zakresie motywowania ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, a w sytuacji stwierdzenia problemu alkoholowego u tych osób, kierowały je do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podstawa prawna: § 17 ust. 3 pkt 3 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)

Termin realizacji: na bieżąco.

7) Przestrzegać procedurę „Niebieskie Karty” poprzez powiadomienie podmiotów w niej uczestniczących o jej zakończeniu.

Podstawa prawna: § 18 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **10 lipca 2019 roku** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
.....
.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

